

Formanden for foreningen af forhenværende krigsfanger i Ruslands tale ved Jens Henriksens jordefærd, den 3. April 1964.

Der er langt hjem til Sønderjylland,
der er lang ved at gå,
gennem fremmede hæres lande,
over bølgerne de blå.
Men tankerne de iler,
for dem er der kort
til vor hjemstavn hist i Sønderjylland,
det land som er vort.

Disse verselinier har vi sunget mange gange i den danske fangelejr inde i Rusland. De var også med til at styrke troen og opretholde modet til den dag, da den store oplevelse, det at overleve og komme hjem, ikke alene til Sønderjylland, men også til at vor hjemstavn måtte blive genforenet med Danmark.

Men det var kun et lille fåtal af de mange herhjemmefra i det russiske krigsfangenskab, som nåede til den danske lejr, og en af de mange var Jens Henriksen.

Der var adskillige som måtte gennemleve krigsfangenskabets kår uden at være sammen med en eneste, som de kunne tale deres modermålet med og udtrykke deres følelser og forhåbninger.

Jens Henriksen var dog så heldig, at han kunne tilbringe den største del af fangenskabets tid sammen med nogle og tyve landsmænd, som var beskæftiget med skovarbejde i Sarapul egnen ved Karmenfloden.

Men - og det er et karaktertræk ved Jens Henriksen - hans hjemlængsel, længselen efter at komme hjem til familien, til hans gerning som landmand, ud af det ensformige skovarbejde og det at være sammen med de samme mennesker under de meget sammentrængte, små dødsenskedelige forhold i en smudsig barak, den samme kost året rundt, og ikke mindst de tilsyneladende små udsigter til, nogenside at komme ud af det hele, var for stor.

Efter revolutionen i 1917 blev der visse friheder med hensyn til bevogtningen og ingen tog sig noget af, at nogle fanger stak af fra lejren. Men hverken krigsfanger eller andre mennesker kan leve af frihed alene, der skal også arbejde og brød til; noget at leve af og leve for.

De politiske forhold russerne imellem blev værre og værre samtidig bredte hungersnøden sig over større og større dele af landet og kom også til Sarapul egnen.

Under sådanne forhold kan man nok forstå at Jens Henriksen kunne tage en rask beslutning og prøve på at tage skæbnen i sin egen hånd og se at finde vejen hjem til Sønderjylland på egen hånd.

Han har nok mere end mange andre fået at føle hvor lang og trang vejen var.

Jens Henriksen har selv nedskrevet en stor del af sin hjemfærd derinde fra, så den er jo delvis kendt.

Men hjem kom han og på et forholdsvis tidligt tidspunkt, og dem som kom hjem, ved alene hvad det vil sige; det kan ikke tolkes med ord.

Længselssangen derinde fra slutter med de håbefulde ord: Vi kommer, ja vi kommer - vi kommer engang, og måske kommer vi med sommer for vort folk og land.

Jeg har ikke været sammen med Jens Henriksen derinde, men lært ham at kende gennem årene ved de møder, som vi forhenværende krigsfanger fra Rusland holdt. Sålænge Jens Henriksens helbred tillod det, var han og hans hustru en sikker gæst ved disse møder. Det skal jeg også på foreningens vegne sig dem tak for.

Det er tungt at miste sin kæreste ven og livsledsager, men glem ikke at I har ham herhjemme og kan sætte blomster på hans hvilested. Det er der mange der ikke kan.

Æret være Jens Henriksens minde.

Peter Jensen